

Eerst proberen

Schrijf op hoe het **gekleurde** woord is gebruikt.
Is dat letterlijk of figuurlijk?

- 1 Die koekjes smaken erg **zoet**.

Doe het zo: 1 *letterlijk*

- 2 Mijn zusje is erg **zoet**.
3 Hij trok een **zuur** gezicht.

Heb je een fout? Begin bij ★

Heb je alles goed? Begin bij ★★

- ★ 1 In welke zin is het **gekleurde** woord figuurlijk gebruikt?

- 1 a Wat twinkelt die **ster** mooi.
b Fatima is de **ster** van de avond.

Doe het zo: 1 *b*

- 2 a Mijn moeder was blij, ze liep helemaal te **stralen**.
b Het is heet in de **stralen** van de zon.
3 a Die man heeft een **dikke** buik.
b Mijn broertje huilde **dikke** tranen.
4 a Mijn maag **knort** van de honger.
b Het varken **knort**.
5 a Zij dragen allebei een **gouden** ring.
b Dit is een dag met een **gouden** randje.
6 a Hans **loopt** naar school.
b Mijn neus **loopt**.

Dit ga je leren

Je leert het verschil tussen **letterlijk** en **figuurlijk** taalgebruik.

Dit moet je weten

Letterlijk betekent dat je met woorden precies zegt wat je bedoelt.

Figuurlijk betekent dat je met woorden iets anders bedoelt dan je letterlijk zegt.

letterlijk Een **zware** tas is een tas die veel weegt.

figuurlijk Een **zware** storm is een hevige storm.

figuurlijk

Als je met woorden iets anders bedoelt dan je letterlijk zegt.

2 Schrijf op hoe het gekleurde woord is gebruikt. Is dat letterlijk of figuurlijk?

1 Ik snap er geen bal van.

Doe het zo: 1 *figuurlijk*

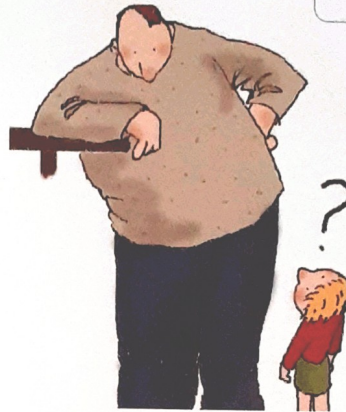
2 Opa en oma vieren hun gouden bruiloft.

3 Maak je toch niet zo dik!

4 Daar loopt een echte dichter over straat!

5 Hij heeft een hart van steen.

6 Daar staat een boom van een vent.

3 Schrijf de woorden op die figuurlijk gebruikt zijn.

1 In de gang krijgt Thomas Miriam in het oog.

Doe het zo: 1 *in het oog*

2 'Ik vind je lief, je bent mijn hartendief,' zegt hij zacht.

3 Miriam schrikt zich een hoedje.

4 Ik sta in mijn hemd met mijn mooie versje, denkt Thomas sip.

5 Thuis vraagt zijn vader wat er aan de hand is.

6 In geuren en kleuren vertelt Thomas over zijn ontmoeting.

4 Bedenk een zin die letterlijk ongeveer hetzelfde betekent als de figuurlijke zin.

1 Dat is een zoet kind.

Doe het zo: 1 *Dat kind gehoorzaamt goed.*

2 Knoop het in je oren!

3 Ik geloof er geen biet van.

4 Hij zit in de put.

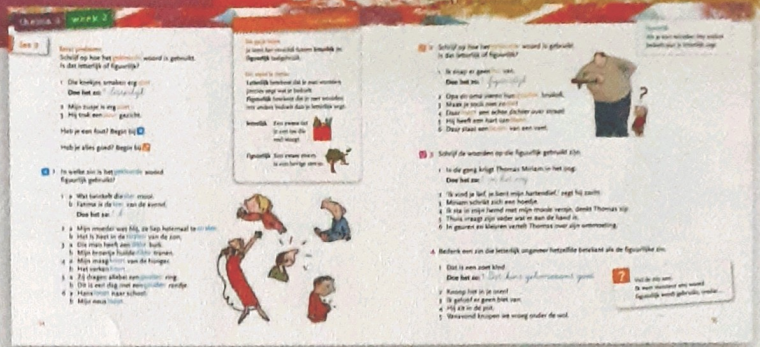
5 Vanavond kruipen we vroeg onder de wol.

Vul de zin aan.

Ik weet wanneer een woord figuurlijk wordt gebruikt, omdat ...

Eerst proberen

- 1 letterlijk
- 2 figuurlijk
- 3 figuurlijk

- ★ 1
- 1 b
  - 2 a
  - 3 b
  - 4 a
  - 5 b
  - 6 b

- ★ 2
- 1 figuurlijk
  - 2 figuurlijk
  - 3 figuurlijk
  - 4 letterlijk
  - 5 figuurlijk
  - 6 figuurlijk

- ★★ 3
- 1 in het oog
  - 2 hartendief
  - 3 schrikt zich een hoedje
  - 4 sta in mijn hemd
  - 5 aan de hand
  - 6 geuren en kleuren

4 Bijvoorbeeld:

- 1 Dat kind gehoorzaamt goed.
- 2 Je moet dit goed onthouden.
- 3 Ik geloof er helemaal niets van.
- 4 Hij is heel verdrietig.
- 5 We gaan vanavond vroeg naar bed/slapen.